

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	23.09.2006
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	24.04.2010
Avaldamismärge:	

Kanalisatsiooniehitiste veekaitsenõuded¹

Vastu võetud 16.05.2001 nr 171
[RT I 2001, 47, 261](#)
jõustumine 01.01.2002ja 1.01.2005

Muudetud järgmiste määrustega (kuupäev, number, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg):

14.09.2006 nr 204 ([RT I 2006, 40, 310](#)) 23.09.2006

Määrus kehtestatakse «[Veeseaduse](#)» § 26 lõike 3 alusel ja kooskõlas lõike 4 punktiga 1.

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse reovee kogumiseks, puhastamiseks või suublasse juhtimiseks rajatud kanalisatsioonitorustiku, reoveepuhasti (välja arvatud kohtpuhasti ehk reovee eelpuhasti), pumpla või muu reovee kogumise, puhastamise ja heitvee suublasse juhtimisega seotud hoone või rajatise (edaspidi *kanalisatsiooniehitis*) veekaitsenõuded.

(2) Kanalisatsiooniehitiste veekaitsenõuded on kanalisatsiooniehitiste planeerimis-, ehitus- ja eksploatatsiooninõuded.

§ 2. Reoveepuhastid

(1) Reoveepuhastis kõrvaldatakse reained ja ebasoovitavad organismid reoveest mehaaniliste, bioloogiliste või füüsikalise-keemiliste võtetega.

(2) Reoveepuhastid jagunevad:

1) suurteks reoveepuhastiteks ehk suurpuhastiteks, mille jõudlus on üle 2000 inimekvivalendi (edaspidi *ie*);

2) väikesteks reoveepuhastiteks ehk väikepuhastiteks, mille jõudlus on kuni 2000 ie;

3) omapuhastiteks üksikmajapidamise reovee puhastamiseks.

(3) Inimekvivalendiks loetakse ühe inimese põhjustatud keskmise ööpäevase tingliku veereostuskoormuse ühikut. Biokeemilise hapnikutarbe (BHT₇) kaudu väljendatud inimekvivalendi väärtus on 60 g hapnikku ööpäevas.

(4) Jõudlus käesoleva määruse tähenduses on reostuskoormus inimekvivalentides, mida reoveepuhasti suudab ööpäevas puhastada.

§ 3. Kuja

Kuja käesoleva määruse tähenduses on kanalisatsiooniehitise, torustik välja arvatud, lubatud kõige väiksem kaugus hoonest või joogivee salvkaevust. Kuja ulatus sõltub suublaks olevast pinnasest ja selle omadustest, reoveepuhasti jõudlusest, reovee puhastamise viisist ja reoveepumplasse juhitava reovee vooluhulgast.

2. peatükk

KANALISATSIOONIEHITISE PLANEERIMISE NÕUDED

§ 4. Reoveepuhasti asukoha valik

Reoveepuhasti asukoha valikul tuleb arvestada:

- 1) et reoveepuhasti paikneks kohas, kus reoveepuhasti avarii korral reovesi ei ohusta põhjaveet;
- 2) et reoveepuhasti jääks asulast valdavate tuulte suhtes allatuult;
- 3) et reoveepuhasti paikneks kohas, mida ei ohusta ülejutused;
- 4) olemasolevat kanalisatsiooni ja selle seisundit;
- 5) maa-ala ehitus- ja hüdrogeoloogilisi tingimusi;
- 6) määruse §-des 5-9 kujade suhtes sätestatud nõudeid.

§ 5. Väike- ja suurpuhastite nõutavad kujad

Väike- ja suurpuhastite nõutavad kujad sõltuvalt reovee puhastamise viisist ja reoveepuhasti jõudlusest on:

Reovee puhastamisviis	Kuja (meetrites)			
	Väikepuhasti jõudlus (ie)	Suurpuhasti jõudlus (ie)		
	Kuni 2000 ie	2000-10 000 ie	10 000-100 000 ie	üle 100 000 ie
1. Reoveesettetahendus- ja kompostimisväljakutega mehaaniline või bioloogiline reoveepuhasti või eraldi paiknevad reoveesettetahendus- ja kompostimisväljakud	100	150	200	300
2. Mehaaniline või bioloogiline reoveepuhasti, kus reoveesetet käideldakse kinnises hoones	50	100	150	200
3. Biotiik, tehismärgala, avaveeline taimestikpuhasti	100	200	500	800

§ 6. Omapuhasti rajamisel arvestatavad nõuded

(1) Omapuhasti rajamisel peab arvestama, et:

- 1) selle kuja on vähemalt 10 m (v.a septikul);
- 2) septiku kuja on vähemalt 5 m;
- 3) omapuhastit tohib ehitada väljapoole reovee kogumisasid;
- 4) see peab paiknema joogiveekaevude suhtes allanõlva ning põhjavee liikumissuuna suhtes allavoolu.

(2) Septik on pealt kinnine setiti, millesse sadestunud, läbivoolava reoveega kokku puutuva sette orgaaniline aine laguneb anaeroobselt.

§ 7. Omapuhasti kuja

Omapuhastiks oleva imbsüsteemi ja joogiveesalvkaevu vaheline kaugus sõltub suublast olevast pinnasest ja selle omadustest, maapinna langusest ning ei tohi olla väiksem kujast:

Maapinna lang, %	Kuja (meetrites)
	Suublast olev pinnas ja selle omadused

	Keskliivast peenem liiv ja muu peenterine pinnas, mille $d_{10}^1 < 0,1$ mm	Peenliivast jämedam liiv ja muu keskterine pinnas, mille $d_{10}^1 > 0,1$ mm	Moreen
< 5	30	50	30
5-15	20	30	20

¹ d_{10} - tera läbimõõt, millest väiksemaid osakesi on pinnases 10 %.

§ 8. Ühiskanalisatsiooni reoveepumpla kuja

(1) Ühiskanalisatsiooni reoveepumpla kuja ulatus sõltub reoveepumplasse juhitava reovee vooluhulgast. Kui vooluhulk on kuni $10 \text{ m}^3/\text{d}$, peab kuja olema 10 meetrit; kui vooluhulk on üle $10 \text{ m}^3/\text{d}$, peab kuja olema 20 meetrit.

(2) Kui ei ole võimalik täita lõikes 1 kuja kohta esitatud nõudeid, võib kuja piiresse jääda hoone, kui ühiskanalisatsiooni omanik või valdaja on hoone omanikult saanud sellekohase kirjaliku nõusoleku.

[RT I 2006, 40, 310– jõust. 23.09.2006]

§ 9. Purgimissõlme kuja

Purgimissõlme kuja peab olema 30 meetrit.

3. peatükk

KANALISATSIOONIEHITISE EHITUSNÕUDED

§ 10. Kanalisatsiooniehitise projekt

Kanalisatsiooniehitiste ehitamiseks vajaliku projekti koostamisel tuleb arvestada:

- 1) parimat võimalikku tehnikat;
- 2) reovee tegelikku ja prognoositavat arvutushulka ning reostusnäitajaid;
- 3) vajadust piirata saastunud sademevee heitmist veekogudesse;
- 4) vajadust tagada uue reoveepuhasti ehitamise ajal vana reoveepuhasti häireteta töö või reovee puhastamine mingil muul viisil.

§ 11. Reoveepuhasti ümberehitamise nõue

Reoveepuhasti tuleb ümber ehitada, kui reovee koostis või kogus on muutunud, ning vee erikasutusloa nõudeid ei ole enam võimalik täita.

§ 12. Kanalisatsiooniehitise projekteerimise, lekkekindluse ja pideva elektritoite nõuded

- (1) Kanalisatsiooniehitise tuleb projekteerida ja ehitada nii, et see tagaks vee erikasutusloa nõuete täitmise.
- (2) Keskkonnareostuse vältimiseks peavad kanalisatsiooniehitised olema tehniliselt võimaliku tasemeni lekkekindlad.
- (3) Uutel suurpuhastitel peab olema pidev elektritoide.

§ 13. Seadmed suurpuhasti töö jälgimiseks

Suurpuhastil peab olema vooluhulgamõõtur ja muud puhastusprotsessi jälgimiseks ja juhtimiseks vajalikud mõõteriistad ning automaatse proovivõtu võimalus.

§ 14. Proovivõtmine reoveepuhastitest

- (1) Reoveepuhastitest, välja arvatud süsteemid, mida kasutatakse alla 5 m^3 heitvee immutamiseks ööpäevas, peab olema võimalik võtta proove nii juurdevoolavast reoveest kui ka väljuvast heitveest.

(2) Süsteemist, mida kasutatakse alla 5 m³heitvee immutamiseks ööpäevas, peab olema võimalik võtta proove juurdevoolavast roveest.

[RT I 2006, 40, 310– jõust. 23.09.2006]

§ 15. Reoveepuhastite toimimisaeg

Reoveepuhasti tuleb ehitada nii, et väikepuhastil oleks toimimisaeg vähemalt 30 aastat, suurpuhastil vähemalt 50 aastat ning pinnaspuhastil, tehismärgalal, taimestikpuhastil või biotiigil vähemalt 15 aastat.

§ 16. Reoveepuhastite konstruktsiooninõuded

(1) Reoveepuhasti veealused metalloosad tuleb valmistada happekindlast terasest või muust korrosioonikindlast materjalist. Veepealsed mustmetalloosad tuleb kuumtsinkida või katta korrosioonikindla värv-, plast- või muu kattega.

(2) Reoveepuhastite külmumisohtlikud osad tuleb soojustada.

(3) Biotiikide põhja ja põhjavee kõrgeima taseme vahe peab olema vähemalt 1,2 meetrit. Kui põhjavesi on ohustatud, tuleb pinnasfiltrid, tehismärgalad ja taimestikpuhastid ning biotiigid vooderdada geomembraaniga.

(4) Suurpuhastil peavad olema roveesettekäitlusseadmed.

(5) Reoveesette tahendusväljakute äravooluvesi ning settekompostimisväljakutel kogunev sademevesi tuleb puhastada reoveepuhastis.

(6) Reoveepuhasti heitvett peab olema võimalik desinfitseerida kas statsionaarsete või selleks otstarbeks paigaldatavate seadmetega.

§ 17. Purgimissõlme ehitusnõuded

(1) Väljaspool roveekogumisala ehk väljaspool ühiskanalisatsiooniga hõlmatud maa-ala tekkiva rovee juhtimiseks reoveepuhastisse rajatakse purgimissõlm.

(2) Purgimissõlm rajatakse, kui reoveepuhasti jõudlus on vähemalt 500 ie ning juurdeveetava rovee hulk ja reostuskoormus ei ületa 5% ööpäevas reoveepuhastisse juhitavast roveehulgast või reostuskoormusest.

(3) Purgimissõlm tuleb võimalusel ehitada reoveepuhasti territooriumile ning sellel peab olema võre. Kui rovesi juhitakse väikepuhastisse, peab purgimissõlmel olema vooluhulgäühtlusti.

4. peatükk

KANALISATSIOONIEHITISE EKSPLOATATSIOONINÕUDED

§ 18. Piirdenõue

Väike- ja suurpuhastid peavad olema ümbritsetud piirdega, millel peab olema teave reoveepuhasti valdaja ja operaatori nime ja kontaktandmetega.

§ 19. Suurpuhastite puhastusprotsessi kontrollimine

Suurpuhastitel jõudlusega üle 10 000 ie peab puhastusprotsessi kontrollimiseks ja juhtimiseks olema laboratoorium või peab igapäevane laboratoorne kontroll olema tagatud mingil muul moel.

§ 20. Avariisignalisatsiooni nõue

Suurpuhastitel peab tehnoloogilise põhiseadmetiku avariist teavitamiseks olema avariisignalisatsioon.

§ 21. Puhastusprotsessi lakkamisest teatamine

[RT I 2006, 40, 310– jõust. 23.09.2006]

Kui väike- või suurpuhasti puhastusprotsess lakkab, peab sellest kohe, ja ühe ööpäeva jooksul ka kirjalikult, teatama vee erikasutusloa väljaandjale ja keskkonnajärevalve asutusele.

§ 22. Reoveepuhasti tehniline dokumentatsioon

- (1) Tarnija või projekteerija peab reoveepuhasti kasutusloa andmisel reoveepuhasti valdajale üle andma reoveepuhasti tehnilise dokumentatsiooni, mis peab sisaldama andmeid:
- 1) reoveepuhasti projekteerija või tarnija kohta (kontaktandmed);
 - 2) kasutatavate reoveepuhastusviiside ja reoveepuhasti jõudluse kohta;
 - 3) reoveepuhasti tähtsamate tehniliste näitajate ja reovee puhastamisel kasutatavate tehnoloogiaseadmete kohta;
 - 4) reoveesette käitlusviisi kohta;
 - 5) tööohutusnõuete kohta;
 - 6) hooldusnõuete kohta.

(2) Olemasoleva reoveepuhasti tehnilise dokumentatsiooni olemasolu peab tagama valdaja.

§ 23. Reoveepuhasti hoolduspäevik

- (1) Väike- ja suurpuhasti valdaja on kohustatud pidama reoveepuhasti hoolduspäevikut, kuhu kantakse:
- 1) reoveepuhasti hooldusnõuete täitmiseks tehtud hooldetööd (reoveepuhasti sõlmede vahetuse või rikete kõrvaldamise tulemused);
 - 2) andmed reovee puhastamisel eemaldatud võreprahi, liiva ja sette ning kasutatud kemikaalide kohta;
 - 3) andmed vee erikasutusloaga määratud reostusnäitajate analüüsitulemuste ja reovee mõõdetud vooluhulga kohta.

(2) Reoveepuhasti valdaja peab säilitama hoolduspäevikut vähemalt viis aastat.

§ 24. Kanalisatsiooniehitise seisundi kontroll

Kanalisatsiooniehitise seisundi kontrolli peab selle valdaja korraldama vähemalt üks kord viie aasta jooksul, mille kohta tuleb koostada akt, mida valdaja säilitab vähemalt 10 aastat.

5. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§ 25. Määruse jõustumine

(1) Määruses esitatud kanalisatsiooniehitiste eksploatatsiooni- ning uute kanalisatsiooniehitiste planeerimis- ja ehitusnõuded jõustuvad 1. jaanuaril 2002. a.

(2) Määruses esitatud kanalisatsiooniehitiste ehitusnõuded olemasolevatele kanalisatsiooniehitistele jõustuvad 1. jaanuaril 2005. a.

¹Euroopa Ühenduste Nõukogu direktiiv 91/271/EMÜ (EÜT L 135, 30.05.91, lk 1; EÜT L 226, 07.09.93; EÜT L 001, 03.01.94, lk 494; EÜT 067, 07.03.98, lk 29)